

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде**

2024 – 2025 оқу жылына арналған

ұйымдастырылған іс-аркеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: Айна балықшысы

Топ/сынып: Мектепалды топ «Достық»

Балалардың жасы: 5 жасарға балалар

Жоспардың құрылу күні/айы: Қыркүйек айы 2024 жыл

Ұйымдастырылған іс-аркет	Ұйымдастырылған іс-аркет міндеттері
дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және аяқ белдеуімен арналған жаттығулар: Қолды кеуде тұсына қысып, екі жаққа соғу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа соғу Кеудеге арналған жаттығулар: Дыбыс жоғарыдан (ағна және іркік) бір-біріне беру. Қолдың құйып жігіткізуге арналған жаттығулар: 3-5метр қашықтықта екі қолмен жерге қысып, жүру(бір бала екіінші баланы алғымен ұстайды). Арқаға арналған жаттығулар:оттырын алға, артқа өткізу(5-6рет) Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, қолмен алға созып, жартылай отырып-түру(2-3рет);</p> <p>Негізгі қимылдар: саяға бір-бірімен, өкпемен, үнмен жүру; ашырап, жұмыс, жүрумен жүгіруді алмастырып, заттардың аралымен «жыланшантөрт» тәсілмен өткізсеу бір орында тұрып, алға қарай 3-4метр қашықтықта жылжу арқылы секіру, дыбыс жоғары, жігітін үстінен аяқтары және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолмен алмастыру) қызып алу; заттардың алтын тереңдігіне сәйкес жүру саяға бір, екі, үш қатармен тұру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Тыныс және дыбыс жаттығулары музыка әуенімен әксем және ырғақты орындау. Қимылдардың арқылы музыкалық бейнеленумен өткізуге.</p> <p>Қимылды ойындар. Шығармалық ойындармен тыныс отырып, тыныс қимылды ойындарды өзбетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойындау. Балаларды жарыс элементтері бар Дербес қимыл белсенділігі, Қимылды ойындардың дамуына қолма ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтарды қолдану.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Өзінің киімі-күйімен сәйкестік білуге үйрету. Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктері мен талаптарын, олардың салауатты өмір салтына деген қызығушылығын қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Мәдениетті тағамды және асханға құралдарын өзінің қолымен дағдыларын жетілдіру. Және гигиеналық ережелерін орындауда өзінің бақылауды дамыту; дөңсеп тазалығын бақылау, шап-ағын жуу, тістерін күжімет тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шайу, қолорын ақылдану, белге дейін дымалы сүтінмен сүртінді. Осы шараларды жүргізудің және жекеліге нақтыларын байланыстыру қажеттілігінің білуін дағдысын қалыптастыру. Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзіндік қолма ететін құралдарды қолдану. Өзінің киімін тазарту және киімін күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Шамадан тыс қызықтануға, асханалық қорғаныстарын міндеттерін орындауға, түрлі балалар орындарына қажетті құралдарды дабылдатуға білу. Қолғаптық орындарда гигиеналық ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Танымал жаттығулар орындауға қатысушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өзінің қызығушылығын қалыптастыру.</p>
ойлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дамытушық мәдениеті: Ана тіліндегі дауысты және айтылу және дабылдану үлгісі дауысты б-д, г-т, л-к, ж-ш, з-с, н-р-дайыптарды құрып, анықталуды үйрету. Сөздік қор.</p>

	<p>еркеумен саёк етү, болыпты табысты болуу үшін білімді қажеттігін түсінуіне, болыпты мектепте оқуға ынталандыру, жауапкершілік өмірін қажетті дәрігерлермен келуіне ынталандыру.</p> <p>Заттық әлем, кеңістікті бағалау. Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсінуіне жетілдіру.</p> <p>Кәсіп, байланыс құрылдары. Арнайы кәсіп құрылдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың қолданылуын түсінуіне жағдай жасау.</p> <p>Еңбекке баулу. Өрт құрғынға қатынастар, балалық жасөспірімдердің өмірлік тәртіпін түсінуіне жетілдіру. Айналадағы заттар, объектілер адамның өміріне қажеттілігін түсінуіне оларға қатынастары дағдыларын дамыту.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Балаларды адамгершілік құндылықтарына, өз іс-әрекеттерімен басқа адамдардың іс-әрекеттеріне бағалай білуіне, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда өз пікірін дұрыс қабылдауға, өз ісіне аяқ болуға, сабырмен, шығармашылық әрекеттерде қолғақты жетуге ұмтылуға баулу.</p> <p>Жол қозғалысы ережелері. Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтау. Жол белгілері журу белгісі, жауапкершіліктер отбасын білу, балалармен бірге белгілеріне сабырмен жолда өту ережелерін жасауды үйрету.</p> <p>Табиғат пен таныстыру Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары (ауылдан кейінгі адамның өміріне қажетті) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және түсінуін дамыту.</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажыратуды үйрету. Өсімдіктердің жапырақтары, сабақтарының қозғалуы.</p> <p>Жануарлар әлемі. Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажыратуды үйрету.</p> <p>Қарашайым экологиялық ұғымдарды, адамның табиғаттық бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін, құн мен азаматтық адам, жануарлар мен өсімдіктер өмірлік қажетті табиғат пен қоршаған ортамен барынша дұрыс айналысуға тиімділігін, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білуі ұйымдастыру. Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері туралы; ұлттық, балалық табиғаттық мұрагерлік туралы түсініктерін кеңейту. Ненің «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жаман» екенін түсінуіне және ажыраты білуіне үйрету.</p> <p>Балаларды жалпы қабылданған нормалар мен ережелерді саналы түрде орындауға баулу және бақылау. Ережелер бірлесіп жасау (қарашайым, жайт, қауіпсіз) үшін жауапкершілік түсінуіне қатынасты үйрету. Егер белгілі бір ережелер сақталмаған жағдайда не болғанын балалармен талқылауға мүмкіндік беру.</p> <p>Қоршаған ортада табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірін қауіпсіздігін сақтауды үйрету (бейтаныс адамдармен сабырмен айналысу, бөтен машиналарға отырмау, бейтаныс адамдардың отбасын орындау, олардың сонымен орысу).</p>
сурет салу	<p>Заттық әлем, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктері мен сипаттамалары қарашайым мағыналы байланыстармен оңтайлы заттардың арасындағы өзіндік қатынастарды жеткізеді.</p> <p>Бойынша сурет салу кезінде қалыптасқан бояуға бетіне қарай жұмыс жасауға оларға қатынасты бақылау, өзіндік сипаттамалармен нүктелерді салу үшін тігінге ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға қарай, жоғарыдан төмен қарай, қиғаштанбауға тәсілдерін үйрету.</p>
түсіну	<p>Себебінен, әрекетке және пәнаралық қатынастық мүсіндердің ерекшеліктерін білуі. Шынайы бейнесіне қарап және ойлап ішіндері мен өзінің әртүрлі танымастарымен өмірлік мүсіндерді оларға тән ерекшеліктері беру, адамның және сәуірлердің қимылдарын жеткіздіру, қарашайым пропорцияларды сәйкестік отырып ішіндерін түсінуіне дағдыларын дамыту.</p>
сипаттау	<p>Қайшылық қолдануды бақылау-жазықтардың тікбұрышты ішіндерімен бірге. Жансыздық түрлі әдістері (симметриялық, сызықтық, симметриялық, сұлбалы) мен тәсілдерін қолдану, түрлі материалдардың ағаш, металл, табиғат материалдарымен жасау.</p> <p>Қайшылық жеткілі дұрыс қолдану дағдыларын жеткіздіру, себеп-салдарлық қатынастық мен жеке тәсілдер ережелерін сақтауды үйрету.</p>
түсіну	<p>Музыкатың дамуы.</p>

	<p>Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету.</p> <p>Ойайту.</p> <p>Ойайтуды дамуы эмоционалды-естуық бағетін үйретуді жетілдіру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар.</p> <p>Музыканың және оның бөліктерінің сипатына сәйкес өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттықуларды орындауға үйрету; мақсат сипатын анық ырғақты жүзуді.</p> <p>Білеер.</p> <p>Музыканы сәйкес орындаудың би қимылдарын білуге; би қимылдарының элементтерін жасап, орындауға; көзге көрінетін музыкалық фигураларға сәйкес сөздік үйрету.</p> <p>Би шығармашылығы.</p> <p>Табиғи би қимылдарын психика отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдағы би қимылдарын шығару, мүлкіне сәйкес оны сипаттау; шығармашылық тәсілдерді орындауға қолдану.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарымен ойыну.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарымен қарапайым, табиғи әуендерді және және шығармашылықпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке алабыстыққа баулу.</p>
<p>Драмастыру</p>	<p>Құрылым материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру.</p> <p>Ауызша сюжетті бойынша ұсынылған тақырыпқа, оқиғаның оқиғасын құрастыруға баулу.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Пішінілерін түрлі қалыңдығы бері білуді, оларды құрғақ сымс қиынықтарымен біріктіруді қалыптастыру.</p> <p>Ұзындығы сюжетті құрастыруға баулу.</p> <p>Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнесі көрсеті бойынша кино үшін қайшылық қолдануды жетілдіру.</p> <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Табиғи материалдарды жұмыс пайдалануға үйрету. Табиғи және қалдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің тәжірибесін жасауға даярдығын жетілдіру.</p>

Білім беру ұйымы: Ақша балабақшасы
 Түр/саны: Мектептегі 100 «Дружба»
 Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Қазан айы 2024 жыл

Үйымдастырылған іс-аркет	Үйымдастырылған іс-аркеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және аяқ белдеуіне арналған жаттығулар: Қолды күзде тұсына көше, екі жаққа созу, қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу Кеудеге арналған жаттығулар: Қолды алға көтеріп оңға, солға бұрылу. Ізгіні бұшақ еттеріне арналған жаттығулар: екі бала жұптасып жасайды-бірінші бала қолдан желісіне қойып, шалқасынан жатып, денесін көтеріп, екінші бала оның артқа отырады (5-6 рет). Арқаға арналған жаттығулар: отырып алға, артқа сәлем (5-6 рет) Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып тұру (2-3 рет);</p> <p>Бетгілі қимылдар: аяқтың ұшымен, аяқтың іші және сырты қарымен жүру; қатармен бір-бірімен, сәзуден, үшбұрыш тікелей жоғары көтеріп жүгіру; келергілер арасынан өткізету; екі тізбей арасына қатып алып, түзу бағытта (аралықтықсыз) көп аяқпен секіру; дөңгі бір қатарға қойылған катардың арасымен домалату; ішкіелген жағылықтан үстімен қосалы қадменен, аяқтың ұшымен төпе-төңікті секіріп жүру; солға бір, екі, үш қатармен тұру;</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Тыныс дене жаттығуларын музыка түйімен осы және ырғақты орындар. Қимылдардың ырғағы музыкалық сүйемелденумен үйлестіру.</p> <p>Спорттық жаттығулар: Велосипед, самолет тебу, Шенбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі дөңгелікті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу.</p> <p>Спорттық ойын элементтері: Баскетбол. Волейбол ракеткамен бетгілі бір жаққа бағыттай отырып қызыл ластыру; Футбол. Берілген бағытта дөңгі оң және сол аяқпен домалату. Дөңгіел затты ойындарға жүру. Дөңгіел шұңқырға, қақпаға домалату. Дөңгіел қатарынан бірінші рет қабырғаға оту;</p> <p>Қимылды ойындар. Біта мен шайтаншылдық таныта отырып, тыныс қимылды ойындарды өзбетінше үйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойыну. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі. Қимылды ойынның дамуына марап ететін оқушы құралдар мен спорттасқабдықтары бар ортаны құру. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындармен бетінше үйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар үйымдастыруға деген белсенділігін арттыру.</p> <p>Салықты өмір салтын қалыптастыру. Салықты өмір салтының маңызды көрсеткіштері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйым және күш, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түйіндерді таныту.</p> <p>Мәдени-сигналылық дағдыларды жетілдіру. Мәдениетті танытау және ақшаға құралдармен еркін иелену дағдыларын жетілдіру. Және сигналы ережелерін орындауды өзін-өзі бақылауды дамыту; дөңгіел тапшығын бақылау, аяқ-аяғы жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауылды шама, қол орманды пайдалану, белгіс дейін дамықыл сүйтінгендігі. Осы азыраларды жүргізудің және және сигналы заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну дөңгіел дамыту. Гигиеналық азыраларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдану. Өзіне-өзі қызымет</p>

	<p>көрсету және кезіне күтім жасау дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Шығасы келетін сөзбен тапсырмаларын, ақсақала кезеңдердің міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу. Қоғамдық орындарда тигізіне әрекеттерін сәтсіз дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары Қарағайым сумен жасалатын шараларын жүргізудің дербес дағдыларын бекіту. Ертеңгілік гимнастикасы орындауға қатысушылықтарын оғу. Дөң бігінің және аяқ бөшектерінің ыңғайсын қалыптастыру.</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдің дамытушы орта.</p> <p>Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құрамы ретінде дамыту.</p> <p>Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде ыңғайландыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Фонематикалық оғуды дамыту, сөздің дыбыстардың орнын анықтауды үйрету (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөздің көр.</p> <p>Азық-түлік атауларын(балды, құрт, сүзбе, шұбат, қимыл, айран), айналылық өсімдігі (ақ, ақша, орманшы, қоржыншы), мал өсіруге байланысты (жера, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға), егіншілік қоспалыбайланысты (ақ, тұқым, суыру, отау, оғу,) сөздермен толықтыруды жетілдіру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы</p> <p>Сөздерді жіктеп, тәуелден, сөзден қолдана білуді, автономдығы бойынша сөйлемдерді (көбінесе, сұрауды, зертті) ажыратып, сөйлемгеде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайлына сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға үйрету.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:</p> <p>Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбыстық ұқсас дауыссыз б-н, г-г, ж-ж, ж-н, з-с, н-п, р-л дыбыстарын дұрыс, анық айтуды үйрету.</p> <p>Сөздің көр.</p> <p>Сөйлемде қол мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдердіқолдануды, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдап баулуға мүмкіндік беру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы:</p> <p>Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сан есімдерді зат есімдермен ұялестіре білуді жетілдіру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу:</p> <p>Әңгімелесудің мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс жауап және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу</p> <p>Шығармашылықпен сөйлеу қызметі.</p> <p>Шығармашылықпен әңгімелесіп беруді жетілдіру; ересектердің көмегімен әңгімелесіп жазғаны және соңын ойлап шығаруды</p>
Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды жөншімділігі қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, сөзбен-сөздерінің байланыстарды, жаңаларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, оқиғалықтар, образдысөздер), шығарым кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау.</p>
Сөзге ауы келістері	<p>Әрбір сөздің мағынасы болғанына тураты түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қатысушылыққа баулу. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтауы. Буына туралы ұғымдарын қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардыңаны мен ретін анықтау. Буындардың сөздер құрастыруға (еуызша) үйрету.</p> <p>Қолды жазуға дайындау. Жазу кезінде арнайы дұрыс үстелу әрекеттерімен таныстыру. Жазу шарыққа баулардай білу, жазу жолы мен жолдарының екісініңтізді ажыратып білуге үйрету.</p>

<p>Математика негіздері</p>	<p>Жымы. Жаңа тармақ бөлімдерге білу және оларды қайта біріктіруді Сан, санау. Көрнекілік негізінде 7 санының пайда болуымен таныстыру. 7 көлеміндегі санды түрлі және кері санауға үйрету. Шама. Заттарды шамамен түрлі осы және басқа ретімен орналастыруды. Геометриялық фигуралар. Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сәулелік, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен көлемдері (шар, текше, цилиндр) дұрыс емес, оларды ажырата білуге жаттықтыру. Көрсеткіш бағдарлау. Қозғалыс бағыттарын түсінуін жетілдіру: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. Уақытты бағдарлау. Өрттің оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді дамыту, бекіту. Нүктелерді, өрнектерді санауға, тік және көбею тақшаларын, қосынды және қосынды сымаларын дәлгердікпен топ көлемде санауға үйрету.</p>
<p>Сурет салу</p>	<p>Параметр көрсеткіштері заттардың қалпын беруді, заттардың жаңылығын әртүрлі орындауы мүмкін өзіндік түсінідіру (тұрады, жағалы және қалпын өзгертуі ықпалы), тірі табиғат заттарының белгілерін күрделі емес қимылдар мен қимылдар арқылы беруді (өсімдіктер, жануарлар, құстар). Бөлшектің арқылы жасауды жетілдіру (бөлшектің көлемдерін сүйеніп орындау, қалыпты түсті алу)</p>
<p>Мүсінделу</p>	<p>Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, ала-қайтардың қалпын дұрыс мүсінделуді. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке бөлшектерін көрсете білуі, бөлшектерін салыстырғыштық көлемдерін санауды, мүсінделген пішіндердің бөлшектерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеуді үйрету. Жұмысты ұқыпты орындауды, заттарды жану, қиындықтар ерекшеліктерін сақтауды жетілдіру.</p>
<p>Жансыру</p>	<p>Қайшыны қолдануды бекіту: шартымендік үшбұрышты пішіндер қиып алуы. Жаңа тармақ түрлі тәсілдерін (түрлі, қиып алу, ою, флуоресценция элементтерін) қолдануды, түрлі материалдардан (кағаз, мыс, табиғи материалдар) жансыруды. Қалам қолымен тұрныстық заттармен таныстыру, айналып заттардан қалам бойынша қиып жансыруды дамыту. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану мақалаларын жетілдіру, сабық көрсеткішті мен жою қиындау ерекшеліктерін сақтауды дамыту.</p>
<p>Музыка</p>	<p>Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманы көздерімен білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейнелеу мақсатымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Ән айту Ән айту дағдыларын қалыптастыру Музыкалық-ырғыстық қимылдар. Музыканың және оның бөлшектерінің сипатына өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: қарап сипатын анық ырғысты жүрумен. Билет Музыкаға сәйкес орындауға біл біл қимылдарын білу; би қимылдарымен элементтерін жеңіл, еркін орындауды; қозғалыс бағытын музыкалық фракталға сәйкес өзгертуді меңгерту. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолданып отырып, музыканың сипатына сәйкес ойлап би қимылдарын шығаруды, нәтиже сәйкес жеті қимылды; шығармашылық тәсілдермен орындауға жаттықтыру. Балалардың музыкалық аспаптарында ойлау. Балалар музыкалық аспаптарында қарамай, таныс әуендерді және жаныншық түспен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.</p>
<p>Құрастыру</p>	<p>Құрылым материалдарымен, конструктор бөлшектерімен құрастыру.</p>

	<p>Ауылда өсиеттеу бойынша үсынылған тапшырма, өз бетінше ойдаи құрастыруға баулу</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Өзінің құрастырған құрылымын таңдау арқылы тапсаі конструкцияні шығарып табу, оларды құрастыруға қолдануды үйрету</p> <p>Ұзынмен сипетті құрастыруға баулу.</p> <p>Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бойынша жоскіні бойынша кезе үшін қайшыны қолдану.</p> <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Дорбосіге пен шығармашылық танытып, міндетті түрде жұмыс жасайбілуі.</p> <p>Шығармашылық еңалды дамыту, көрсекілікке сүйене отырып, саясаттеуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білуге жетілу.</p>
<p>Қоршаған ортаны таныстыру</p>	<p>Бала, өның отбасы, үні.</p> <p>Өзінің болшылығына, біліміне, денсаулығына, қызметіне, жетістіктеріне сенімді болуға, қолына байласып таңдауға баулу.</p> <p>Заттық алам, кінсітісті бағдарлау.</p> <p>Заттар, олардың белгілерін тақтылау және бойынша заттардың қолдануыын түсінуін дамыту.</p> <p>Қалың, байланыс құралдары.</p> <p>Ұзы телефон, смартфон, компьютер, планшет, теледидардың қолдануыын білуі, оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтауды көрсету.</p> <p>Ембекек баулу.</p> <p>Ортуды қамқандықтар, балабақта қызметкерлерінің сөбеі туралы түсініктерін кеңейту. Айналадағы заттар, ойыншықтар адамның сөбеімен жасалғанын түсіну және оларға ұқыпты қарауды үйрету.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тарбия.</p> <p>Өзінің адамгершілік, үлгілерін ойлауға, кішіге қамқар болуға баулу.</p> <p>Мемлекеттік мерекелердің маңызылығын түсіну, оларға белсенді қатысуға тарту.</p> <p>Жол қозғалысы ережелері.</p> <p>Жол қауіпсіздік ережелерін саясаттеу. Жол белгілері тротуар, велосипед, электросигналға қиылағы жолды білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан оту қауіпсіздігін көрсету.</p> <p>Табиғатпен таныстыру</p> <p>Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өсіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылауды, талдауды, саясаттеуды, ажыратуды үйрету.</p> <p>Өсімдіктер алам.</p> <p>Нәзік ұқыпты қарауға, бағалы өсіруге және өсіруге қатысты мақалалардың сөбеіні құрастыруға тәрбиелеу.</p> <p>Жануарлар алам.</p> <p>Қазақстан ауылдың мәдениетін жануарлар мен олардың төлдерін атауды және олардың өсірілу тән белгілері бойынша ажыратуды дамыту</p> <p>Қарнайым экологиялық ұзындарды, адамның табиғаттық бір бөлігі сөбеіні және өзі қорғау, сақтау зерттеуіне, ақи мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарнае-қатынас барысында денсаулықты қамқанды, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сөбеібілуі үйрету.</p> <p>Қоғамдық арындарды мінез-құлық ережелері туралы, үйдегі, балабақта тобылдатты міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Невін құрқыс немесе құрқыс өміле, «жақсы» немесе «жаман» сөбеіні түсінуге және ажырата білуге үйрету.</p> <p>Балаларды жалпы қабылданған нормалар мен ережелерді саналы түрде орындауға баулуы жағдайы. Ережелер барлығына жақсы жағдай болуы (қарапайым, жайлы, қауіпсіз) үшін жасалғанын түсіну маңызы дамыту. Егер белгілі бір ережелер сақталмайын жағдайда не болғанымен балалармен талқылауды жүрету.</p> <p>Қоршаған ортада, табиғатта тартың ережелерін білу, өз өмірін қауіпсіздігін сақтауды түсіндіру (бойынша адамдармен сөйлесу, ойылау, белсенді мақалаларға отырмау, бойынша адамдардың өсініктерін орындау), олардың соңына ереу).</p>

Білім беру ұйымы тәлім бағамына
Топ/сынып: Мектептегі топ «Балшық»
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Қараша айы 2024 жыл

Үйендіастырылген іс әрекет	Үйендіастырылген іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және аяқ белдеуіне арналған жаттығулар: Қолды жүзде тұтына отырып, ойыққа салу, қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу Көзге арналған жаттығулар: Гигиеналық қабырғаға қарап тұрып, белдің тұрақтылықты тексеру үшін ұстап, алға етене Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар: 3-5 метр қашықтықта екі қолмен мөртте кезіп, жүру (бір бала өзінің баланы алғылап ұстады). Арқан арналған жаттығулар: отырып алға, артқа өткізу (3-4 рет) Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-тұру (2-3 рет).</p> <p>Негізгі қимылдар: тлені жоғары көтеріп жүру; бір қолмен қабылған заттардың арасымен екі қолмен жүру; допты баспен көтеріп, төрт тараптан сәйкесту (арқаншықтығы 3-4 метр); көз аяқпен заттардың арасымен (арқаншықтығы 4 метр) көтеріп допты қабырғаға аяқпен және екі қолмен көтеріп алу; сәйкестеніп үстіне қабылған текшелерден аяқпен төле-төндікті сәйкесті жүру; бір-бірін жанына және бір-бірін арттарына салма тұру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Танымал және жаттығулардың музыка әуенімен және ырғақты орындау. Қимылдармен ырғақты музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру.</p> <p>Спорттық жаттығулар: Денсаулықты мей спортқа қызығушылығы өсету және денсаулықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерінің таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу.</p> <p>Спорттық ойын элементтері: Футбол элементтері. Берілген бағытта допты оң және сол аяқпен тобу. Допты заттарды айқалдап жүргізу. Допты қақпаға тобу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тобу.</p> <p>Қимылды ойындар. Мата мен қағаз арқылы танымал тақта отырып, танымал қимылды ойындарды өзбетінше үйендіастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойыну. Балаларды жарыс элементтері бір ойындармен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дәрбес қимыл белсенділігі. Балалардың дәрбес қимыл белсенділігін үйендіастыруға, мөрттен қимыл дағдыларын жетілдіру үшін орындауға өткізілетін орындау жұмысты, ойын алаңында балалардың жүруіне арналған жолдар жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты ерте туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына пайдалы және зиянды тағамдар туралы түсініктерді қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Мәдениетті тамақтану және асханалардан өзінің қолының дұрыс жууын жетілдіру. Және гигиеналық әрекеттерін орындауға өзін-өзі бақылаумен дамыту; денсаулық тамақтану басылау, қол-аяқты жуу, тістерін мөрттен ұстау, тамақтанғаннан кейін ауызды шайу, қол орындау пайдалану, белгісізін дұрыс ұстау сүтіну. Осы шараларды жүргізуді және және гигиеналық заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара қатынасын қолдау. Өзінің қолының мөрттен және қалына күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Шынық қалыпты сәйкесті тағамдармен, асханалар мен мектептегі міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды пайдалануға баулу.</p>

	<p>Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шымықтыру шаралары Тазартпалы жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру және білімді қалыптастыру және өмістерді нығайту.</p>
Қызығушылық	<p>Тілдік дамытуы орта. Қызық халқымен тұрмыстық заттармен, қызық ашығумен ашық-түлік өндірудегі тұрмыстық қасиетпен, тұрмыста, өң аулауда, мал өсіруде және егіншілікке қажетті құрал жабдықтары мен жабдықталған орта құру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық маңызы. Фонематикалық естулі дамыту, сөздергі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөздік қор. Ашық-түлік ағуымен (балай, құрық, арпа, жүгері, тықпан, тары, жент, құрт, сүбіе, күбіе, қымыз, айран), шикілік қасиетті (ақ, ашық, орысша, қорытпа), мал өсіруге байланысты (ора, жайлау, қыстау, жем, астау, сөзін, қыбыға), егіншілік қасиеті байланысты (дәл, тұрлық, суару, отық, өру, дәрмен, орақ, атысқа, шағын, айыр, құрек, тарма, соқа) сөздермен толықтыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктеу, тәуелсіз, сөзге қосылып білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (сабарла, сұраула, жікті) ажыратып, сөйлемге ақшаға білуді жетілдіру. Ол ойын жайлы сөйлемдермен жетілдіруге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Тыңдалған әріпке қатырған нұсқаның ретімен жүйелі түрде жетілдіруге, кейбіреулердің дыбыстық мәнерін интонациямен беруге баулу.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық маңызы: Ана тіліндегі дауысты және айтылу және дыбыстау үніне дауыссыз б-п, г-к, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарының ашық, ашық айтумен үйрету.</p> <p>Сөздік қор. Сөйлемде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді ажырату, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдау білуді дамыту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөйлемдердегі сөздерді: зат сөздерді сая сөздермен және сын сөздерді зат сөздермен үйлестіре білуді жетілдіру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Әңгімелесу кезінде ойын маңызын ұстау, жікті және сабарла болуды үйрету.</p> <p>Шығармашылықпен сөйлеу қабілеті. Шығармашылықпен шартты беруді жетілдіру: ерекшелікпен қызығушылықпен жазғымен және соның ойын шығарумен бақылау.</p>
Көрнеу әдебиет	<p>Шығарма мазмұнын сюжеттік бірлігінің сәйкестігін отырып, әңгімелесу, қызықпен қызықпен айтып беруді, дыбыстық сөйлеуді дамыту, кейбіреулерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіруді, Сөздікпен қызықпен қызығуға баулу.</p>
Сауат ашу негіздері	<p>Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасын ұғынушылық болу. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздергі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажықтаумен үйрету. Геометриялық фигуралардың, нүктелер, жеміс-жидектердің дайын суреттерінің сыртқы шетке шығармай бақылау, білуді жетілдіру.</p>
Математика негіздері	<p>Жылы. Бүтін жылы мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату дағдысын дамыту</p> <p>Сын, санау. Көрсеткіш негізінде 8 санымен пайдаланумен таныстыру. 8 көлеміндегі санды тура және кері санауға үйрету.</p> <p>Шама. Шама бойынша зерттеумен арасындағы қатынастарды бір-біріне математикалық терминдерді қолдануды дамыту.</p> <p>Геометриялық фигуралар. Шеңбермен және тікортбұрышпен салыстыру арқылы солқана пішіммен таныстыру. Геометриялық фигуралар (дөңгелек, солқана, үшбұрыш, шаршы, тікортбұрыш) мен денелерінің (сәу, текше, цилиндр) дұрыс атауларын ажырата білуге жаттықтыру.</p> <p>Көрсеткіш бағдарлау. Көрсеткіш туралы түсініктерін бекіту: заттарды көрсетуге арналыстыру (сол жақтан).</p>

Білім беру ұйымы - Ақыл балалық бағамы
 Топ/сынып: Мектептегі 100 «Достық»
 Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жалтوقсан айы 2024 жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дайындық жаттығулар. Қол және аяқ белдеуіне арналған жаттығулар: Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу Кеудеге арналған жаттығулар: Гимнастикалық кесірбегенге арқасымен сүйеніп тұрып, белінің дөңбейіншегі рейнадан ұстап, аяқтарымен екіге бөлініп бұту және тік көтеру. Ізетін бұрыштық еттеріне арналған жаттығулар: екі бала жұптасып жасайды: бірінші бала қолын желкесіне қойып, шапқасынан жатып, денесін көтереді, екінші бала оның аяғына отырады (3-6 рет); Арқанға арналған жаттығулар: еттерінің элементтері бар жаттығуларды орындау Аяққа арналған жаттығулар: қолды тізгеге қойып отырып тұру</p> <p>Негізгі қимылдар: зерттеудің бір қырымен өткізе жүру; екідегілердің арқасымен оту арқылы «жөкеймен» жүту; гимнастикалық оқпен бірігіп қолмен тартылып, шықтары мен тізгелеріне сүйеніп отырып, еттерімен орындау; оң және сол аяқты алмастырып, зерттеудің арқасымен (арқаншықтығы 3 метр) оқау; 2-2,5 метр арқаншықтығына нысанға асыпты лақтыру; арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қолымен (өкпені арқанға, аяқ ұшына қолға қою) төртбұрышты сақпақ жүру; бір-біріннің жанымен және бір-біріннің артынан сақпақ тұру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Табық және жаттығулардың музыкалық сүйенімен аяғы және ырғақты орындауды үйрету. Қимылдардың арқылы музыкалық сүйеністермен үйлестіру.</p> <p>Сырттық жаттығулар: Сырғанау. Оң бетінен мұқият жолмен сырғанауды, жүгіріп келіп сырғанауды үйрету.</p> <p>Спорттық ойын элементтері: Хоккей элементтері. Берілген бағытта қарсыға алақан тарапымен шапқылау сырғанауды, оны қолмен кіргізуді үйрету.</p> <p>Қимылды ойындар. Бірте мен шағармашылық танып отырып, таныс қимылды ойындарды өзбетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі. Қыс мезгілінде мұзда жолдармен сырғанауға, шаңғымен жүруге, хоккей ойындарына, шамамен сырғанауға жигдай жасау.</p> <p>Саулықты өмір салтын қалыптастыру. Адам ағзасы және оның қимылдың ерекшеліктері туралы түсініктерін кеңейту. Изагаларды шағармашы ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне құяду.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Мәдениетті гимнастика және ақшаға құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жекке гимнастика ерекшелігін орындауда көлі-өзі бақылауды дағды; денесін тазалығын бақылау, қол-аяқты жуу, тістерін мұқият тазалау, тазалығыннан кейін ауылды кино, аяқ орындау тазалану, белге дейін денесін сүзгішпен сүзгіну. Осы шараларды жүргізу және және тазалық зерттеуін байланыстыру. Гигиеналық шараларды жүргізу және балалардың өмір қимылды қолдану. Өзіне-өзі қимыл зерттеу және өзіне-өзі құтып жасау дағдыларын жетілдіру. Шамамен қимылды шағармашылардың, ақшаға кезекшілердің міндеттерін орындауға, тәртіп бұзғандар арқылы қажетті құралдарды дайындауға баулу. Қажетті орындарды гимнастика ерекшелігін сақтау дағдыларын қалыптастыру.</p>

<p>Ұялы телефон, смартфон, компьютер, планшеттер, телевизордың қолданылуын білу, оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтауды анықтау.</p> <p>Еңбекке баулу.</p> <p>Шаншасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу.</p> <p>Азаматтық және патриоттық тәрбие.</p> <p>Мемлекеттік мерекелерді (Жаңа жыл, ұлттық мереке (Тәуелсіздік күні) мерекелерімен түсіну, оларға белсенді қатысуды ұйымдастыру.</p> <p>Жол қозғалысы ережелері.</p> <p>Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтауды үйрету.</p> <p>Табиғатпен таныстыру</p> <p>Прі және елі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. «Елі табиғат» ұғымдарын таныстыру (су, ауа, мұз сүйегі, күн, бұлт, көр, тастар, жел, жауын);</p> <p>Өсімдіктер әлемі.</p> <p>Өсімдіктердің өсуі үшін ыңғайлы, жарықтық, жылу мен ылғайдықтың қажеттігі олардың жылуы, суықты, күтті немесе құрлықты ауа-райын сезуі, олардың өсуі және көбеюін түсіндіру.</p> <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Жыл құстары мен қыстайтын құстардың ажырата білу, құстардың пайдалы туралы білу, оларға қамқорлық жасауды үйрету.</p> <p>Қарапайым экологиялық ұғымдарды, адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында денсаулықты нығайтуды, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білуін нығайту.</p> <p>Қағаздық орындарда мінез-құлық ережелері туралы; үйдегі, балшықпен тобындығы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Негізін «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жаман» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету.</p> <p>Балаларды жалпы қабылданған нормалар мен ережелерді саналы түрде орындауға баулуды жақсарту. Ережелер барлықпен жақсы болуы (қарапайым, жайлы, қауіпсіз) үшін жасалатынын меңгерту Егер белгілі бір ережелер сақталмағаны жағдайда не балшықтың талымын ұғындыру.</p> <p>Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінің қауіпсіздігін сақтауды анықтау (бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, ойынамау, белгісіз міндеттерге отырмау, бейтаныс адамдармен әңгімелерін орындамау, олардың соңына еремеу).</p>
--

Шығыс беру ұйымы : Ақша баалаушысы
 Топысының: Мектептің тұлғасы «Достық»
 Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
 Қаңтар айы 2025жылы

Ұйымдастырылған іс-арестің аты	Ұйымдастырылған іс-арестің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және аяқ белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жылжытса немесе қолы Саусақтары айықтары, алға-жотары қолары (қолды сыртқа жағымен ішке қарай бұру). Қолды көкс жоғары-артқа аяқтару.</p> <p>Көздегі арналған жаттығулар: Аяғы ерекшелік, алаңшыл ерекше тарту. Қолдарын айықтары айықтары көкс, қолды жылжыт, екі жаққа ояту</p> <p>Қолдың ауыны жетілдіруге арналған жаттығулар: 3-5 метр қашықтықта ерекшелік жерге қойып, жүру (бір бала ерекшелік басына қатынас ұстайды).</p> <p>Арқаға арналған жаттығулар: стретчинг элементтері бір жаттығуларды орындау</p> <p>Аяққа арналған жаттығулар: қолды тікке қойып отырып-тұру</p> <p>Негізгі қимылдар: белгі бойынша басын басында бұрылып жүру, қалыңдай жүру; қолдарымен ояту арқылы әртүрлі жолдармен – баяу қарқынмен 1,5-2 минуттанастып жүту; бірнеше жаттардан сәйкестен ояту; бір орында тұрып биіктікке секіру (6-8 метр); 2-2,5 метр арқаға қатынастықтан қашығын құм салынған қашықтыққа дақтыру; ар қалып сабын допты алаңшыл немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, көкір-бұдыр тастай бойымен тұлғаның біртұтас сәйкес жүту; орында айыну</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Түзу биіктігі алаңшыл жүру. Жұбымен шөбер бойымен жүруді үйрету.</p> <p>Спорттық жаттығулар: Шынымен сырғанау. Бір-бірін шынымен сырғанау, төбешіктен бір-біріне және екі-екінен шынымен сырғанаулы жетілдіру.</p> <p>Спорттық ойын элементтері: Басқыннан. Воланды дәлдікпен басып бір жаққа бағыттап отырып</p> <p>Дастықулы үйрету.</p> <p>Қимылды ойындар. Үлгі мен шынымен шынымен таныса отырып, таныс қимылды ойындарды өзбетінше ұйымдастыруға жетілдіріле беру. Үлгілік қимылды ойындарды ойыну. Балаларды жерік элементтері бір ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дербес қимыл баалаушысы. Қыс негізінде мұнда жолдармен сырғанауға, шынымен жүтуге, допқа ойындарды, шынымен сырғанауға жетілдіріле беру.</p> <p>Саулықты өмір салтын қалыптастыру. Науқасқа күтім жасау дағдыларын қалыптастыру: оған қамқорлық жасау, аулауға, оған өтініштері мен танысшыларын орындау. Науқасқа жаппайлық танысуға тәрбиелі</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Мәдениетті танытау және ақша құралдарын ерекше қолдану дағдыларын жетілдіру. Және гигиеналық ережелерін орындауда өзі-өзі бақылаулы дәнеқтау: дененің тазалығын бақылау, алаңшыл жуу, тістерін мұқият тазалау, танысшыларын кейін аулауға шыға, аяқ орындау сақталысу, белге дейін дәнеқтау сүлгімен сүртінуге. Осы шараларды жүргізудік және және гигиеналық шараларды жүргізудік бақылаудың қажеттілігін түсінуін шынықтыру.</p> <p>Гигиеналық шараларды жүргізудік бақылаудың өзара қамқорлық қолдау. Өзі-өзі қамқорлық және қамқорлық күтім жасау дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Шамасы қалыптасқан ерекше танысшыларын, ақшада жетілдіріле міндеттерін орындауға, түрлі балалар орындарын қажетті құралдарын шынықтыруға баулу. Қоғамдық орындарда гигиеналық ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Саулықты шынықтыру шаралары Танысшылық жаттығулы орындауға қатынасушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өзі-өзі шынықтыру.</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Туын өзінің жеріне жерлері, аса табиғаты, тарихы орындары туралы суреттер, фотолар, қалыңшыларын жабықталған орта құруды жетілдіру.</p>

	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс ағуды және тілдік динамикадамуы, қазақ тілінің ә, а, қ, ү, ұ, і, ғ, н, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру.</p> <p>Сөздің қор. Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шібер», «ағайын», «туымсқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктеп, тәуелден, септен қолдана білу, интонацияны бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, деггі) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуі жетілдіру. Өз ойын жайлы сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Базалық түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Фонематикалық естуді дамыту, сөздігі дыбыстардың орнын анықтауды (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жетілдірулер жасауды дамыту</p> <p>Сөздің қор. Азған түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдануды, сөйлеу әдісін, жай және жайылым сөйлемдерін қолдануды қалыптастыру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Әңгімені бірлігі айту, тағы да диалогтық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыруды үйрету</p> <p>Шығармашылықпен сөйлеу қабілеті. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру.</p>
Көркем әдебиет	<p>Әдебиет жетік, мәнерлі, интонациямен айтуы. Көркем шығарманы ретіндегі белгі, сипаттауды, рөлдерді кейіпкердің кишіл күйі мен мінезін, белсенді қызықпен, интонациясы мен мәнерімен беруді, қойылымдағы өзінің ролін мәнерлі дәрбес орындауды үйрету.</p>
Сөздік аяқ негіздері	<p>Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау, берілген сөзге сөйлем құрастыру.</p> <p>Әртүрлі бағыттағы тігіндер, қолданым, қысқа, ұзын, толықтық, әреп сөздері, нүктелері, таңбасы тәртібі өмірлерін алардан арқандығы арқандылығы сипаты, ақпаратты үлгі бойынша және кейбірмен өз бетінше жасауға мүмкіндік беру.</p>
Математика негіздері	<p>Жұмыс. Жұмыстың бөліктерін санау және элементтерін (нүктелер) бір-біріне қатынасы негізінде салыстыруды дамыту.</p> <p>Сан, санау. Көрнекілік негізінде 10 санымен талдау бөлумен таныстыру. 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жеткізуге.</p> <p>Шама. Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, өлші, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыруды үйрету.</p> <p>Геометриялық фигуралар. Көрнекі орындау геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу, олардың пішінін анықтауды дамыту.</p> <p>Көрсеткіштік бағдарлау. Берілген бағдарға, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауды қалыптастыру.</p> <p>Үлкенді бағдарлау. Әртүрлі объектілерін, ата-хүндерін, тұлға бөліктерінің реті туралы білімді беру.</p> <p>Нүктелерді, арқандарды санау, тік және көлбеу тақандарды, қысқа және ұзын салыстыруды дәлдігімен тап қызық жасауға үйрету.</p>
Сурет салу	<p>Жаңа түстер (күзгі) және рөлдерді (яңа, қызыл, қою жасыл) бөлу арқылы арқанды салыстыруды үйрету (туысмен сурет салу кезінде).</p> <p>Түрлі өлшемді әрекеттерді біріктіру, өз әрекеттері-түсті фондарды қолдана отырып, түсті талдауды жетілдіру.</p> <p>Қызық өз-арқандарының түрлері («сүйсіздік», «құсқандық»)</p>

	туралы түсінігі кеңейту және таң элементтері пайдаланы отырып, оларды құрастыра білуін дамыту
Мүсінделу	Заттардың үнін және қалқы, жұн және жіпшік белгілерін көрсете білу, бөліктерінің салыстырмалы қалыңдығын сәйкестендіру, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, бірнеше жерлерін тегістелді мейгерту Қазақ халқының түрлі ыды-ақшарын (қолпа, аспау, табық, тостаған, жерсек, ояну, күбі торсық), қалауы бойынша мүсінделуіне нұсқалық беру
Жапырау	Әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелуді, шайтандармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеуді, композиция ережелеріне сәйкес бейнелерді құрастыруды үйрету. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, сәйкес ауыспалы мен жас гитвен ережелерін сақтауды нығайту.
Құрастыру	Құрылым материалдарымен, конструктор бөлшектерімен құрастыру. Құрастырылған бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу. Қаладан құрастыру. Қазақ қалаларымен қазақ халқының ұлттық қалыңдарын құрастыру, оларды жіпше, ою-өрнектермен бейнеліруді үйрету. Ұшымен сәйкесті құрастыруға баулу. Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істелі, бейнелі тәсілді бойынша қол үнін қайшыны қолдану дағдысын дамыту. Табиғи, қалдық материалдармен құрастыру. Қазақ халқының табиғи материалдармен жасалған ыды-ақшармен таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеуді жетілдіру.
Музыка	Музыка тықлау. Шығармалардың және фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фраза) әуендерді тың арыны музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Әннің сөздерін анық айту, орнана, қыты және аяқтарын дауыспен ән айтуды дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Бұл қимылдардың қозғалы және ауыспалы қалып жасауды, әртүрлі бағытта жүргізуді және сәйкесті мейгерту. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай рухы мен мәдениетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып және жатқан ел жұртымыздың, би өнері өзінің эстетикалық белгілерімен қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арнайы-құрастырып бойынсауытын қимылдар жүйесін құрайтынның түсініктерін жетілдіру. Би шығармашылығы. Танып-білім қимылдарын араласты отырып, музыкалық сипатына сәйкес ойнап би қимылдармен ойнау, мәтінге сәйкес әннің сөздерін; шығармашылық тәсілдерімен орындауға қатынастыру. Балалардың музыкалық аспаптарымен ойнау. Музыкалық оқсырай және ауыл аспаптарымен ойнау тәсілдерімен таныстыру.
Қоршаған ортамен таныстыру	Бала, оның отбасы, үйі. Үйіне отбасы мүшелеріне қатынасты жұмыс, үйлендерді сәйкесті, қимылға біте көрсетуді үйрету Жаттық адам, кәсіпшілікті бағдарлау. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше таныстыру және таныту, олардың сипаттары мен қасиеттерін сипаттауды дамыту. Қызық, байланыс құралдары. Арнайы келік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың қатынастыруын түсінуін жетілдіру Еңбекке баулу. Тыныштық сақтауға, ойыншықтарын құруға, табиғат бұзылғандығын тіршілік иелерінің

	<p>күтім жасауға, көрсетілген міндеттерін жауапкершілікпен атқаруға баулу</p> <p>Административтік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Туған елге, ел, Отан, мемлекеттік және заңоттық мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін қиыпты. Қазақтың Республикасының Президенті, оның халық үшін атқаратын қызметінің маңызы туралы түсіну деңгейін жетілдіру.</p> <p>Жал көзгәлімге ережелері.</p> <p>«Балалар», «Түркістан» акционерлік қоғамының белгілерімен таныстыруды жалғастыру.</p> <p>Табиғатпен таныстыру</p> <p>Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін қиыпты. «Өлі табиғат» ұғымымен таныстыру (су, ауа, мұз сүңгілері, құр, бұлт, қар, тастар, жел, жаңбыр);</p> <p>Өсімдіктер әлемі.</p> <p>Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білуші үйрету: оларды суару, түбін қиыпты, жапырағын шағын сүрту.</p> <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Жануарларды түрлі белгілері бойынша: құстар, балықтар, жануарлар, илдер, жәндіктер, мекендеу орыны (орман, шалғын, су айлағы, бақша, бақ, алаң) жағдайы тәсілі (жүгіру, ұшу, секіру, жүзу); табиғат-адамның арасындағы өзара қарым-қатынас (ақ аю, қызыл аю, қызыл аю, жерф, піл, маймыл) бойынша таныстыруды жалғастыру.</p> <p>Қарайтын экологиялық ұғымдарды, адамның табиғатпен бір белгісі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында адамның қиыпты, табиғатты сақтауға жауапкершілікті сезіндіруді дамыту.</p> <p>Қоғамдық орындарда міндет-құлық ережелері туралы; үйдегі, балалық тобындағы міндеттері туралы түсініктерін қиыпты. Негізгі «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жаман» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету.</p> <p>Балаларды жалпы қабылданған ережелер мен ережелерді сақалытуға орындауға баулуға жалғастыру. Ережелер барлығына жақсы болуы (қарайтын, жайлы, құрлық) үшін жоқшылықты балалардың түсінуі маңызы. Егер белгілі бір ережелер сақалымаған жағдайда не болатынын балалармен таныту.</p> <p>Қарайтын ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінде қиыптылықты сақтау (бейтаныс адамдармен сөйлесу, ойлану, ботқа қиыптыларды отырғызу, бейтаныс адамдардың өтініштерін орындау, оларды соңынан отыру).</p>
--	---

Білім беру ұйымы :Абай балабақшасы
 Топ/сынып: Мектепалды топ «Достық»
 Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
 Ақпан айы 2025 жыл

Ұйымдастырылған іс-аркет	Ұйымдастырылған іс-аркеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және аяқ белдеуіне арналған жаттығулар: алды жақтау қою. Саусақтарды айқастырып, алға-жоғары көтеру (алды сыртқа жағымен ішке қарай бұру). Қолды кезек жоғары-артқа көтеру. Кеудеге арналған жаттығулар: Алға қарай сәтсізін, алдымен есепте тигізу. Ізгіні біріншік еттеріне арналған жаттығулар: екі бала жұптасып жалайды:бірінші бала қолын жемісшіне қойып, шамақасынан жатып, денесін көтереді,екінші бала оның алғыш отырып (5-6 рет); Арқаға арналған жаттығулар: стретчинг элементтері бір жаттығуларды орындау Аяққа арналған жаттығулар: қолды тізеге қойып отырып-тұру</p> <p>Негізгі қимылдар: қолдан бастапқы қимылдарын өзгерте отырамыз, әртүрлі қарқынды секіру іштей алтын жүру, кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдығымен жылдам, ортша қарқынмен 1,5-2 минут тоқтатып жүгіру; әртүрлі таспамен күрсөудің ішіне еркінмен өту; бір аяқпен және екі аяқпен күрсөудің күрсөуіне секіру аралықтылығы 40 сантиметр; алтын екі қолмен бір-біріне (аралықтылығы 1,5-2метр) басылып асыра көтеру; әр қайсы сабын допты алдына немесе артына қолдан-қолға ауыстыра отырып, гимнастикалық сөмбіке бойымен тепе-теңдігі сәттеп жүру; ояқ, сәтте бұрылу.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Түзу бағытта алдымен жүруді. Жұбымен алтыр бойымен жүруді нысықтау.</p> <p>Спорттық ойын элементтері: Баскетбол элементтерін үйрету. Кеуде тұрғыш екі қолмен допты бір-біріне асырау. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру.</p> <p>Қимылды ойындар. Ізгіні мен шығармашылық тапсырма отырып, тиіс қимылды ойындарды өзбетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойыну. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың құрыстарымен қимылды ойындармен бетінше ұйымдастыруына жетпей жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Қыс мезгілінде мұзды жолдармен сырғанақтау, пингвинмен жүруге, хоккей ойындарына, шамамен сырғанақтау жетпей жасау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерінен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген белсенділігін қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-сигниалдық тапсырмалары жетілдіру. Мәдениетті тамашалау және өзінің құрыстарымен еркін қатыну дағдыларын жетілдіру. Және гитана ерекшелігін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дөңгелек талшығын бақылау, қол-аяқтың жуу, тістерін мүжікті тазалау, таяқтыңынан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дөңгелек сүйгімен сүрткіну. Осы тапсырмалар жүргізудің және және гитана тапсырмалары пайдаланудың қажеттілігін түсінуі жетілдіру. Гигиеналық тапсырмалары жүргізуде балалардың өзара көмегіне қолдау. Өзіне-өзі қызық көрсету және өзіне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Шамамен қызық еңбек тапсырмаларымен, асыналы кезекшілердің міндеттерін орындауда, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құрыстарды пайдалануға баулу. Қолында орындары гитана ерекшелігін сақтау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары тәртіпті жаттығуды орындауда қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкілдерін шығару.</p>

<p>Қазақ тілі</p>	<p>Тілдің дамытушы орта. Балалардан көрінгені ортаға өзінің қары-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді қолдануына қолдау көрсету, ұнтаушыдыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдің және арнаулы мақалы айырықты, тыныс алуы және таза дыбыстылығы, қазақ тіліне тән а, ө, я, ұ, ұ, і, г, д, һ дыбыстары, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру.</p> <p>Сөздің көр. Туыстық қары-қатынасты («буыр», «көнер», «көбер», «тайын», «тұмақан», «көгі аға») білдіретін сөздерді үйрету.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктеп, түсіндіп, сөздің қолдану білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, белгі) ажыратып, сөйлемге қолдану білуді жетілдіру. Оз ойын жайында сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Әділдік тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға баулу.</p>
<p>Сөйлеуді дамыту</p>	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Фонематикалық естулі дамыту, сөздің дыбыстық орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жағдайлар жасауға машықтандыру.</p> <p>Сөздің көр. Зат есімдер мен жалтанықты сөздерді дұрыс қолдану білуді дамыту Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Түбірлес сөздерді жасау және қолдану білу, етігіндерді жаптықтармен қолдану, сөйлеу әділін, жай және жайында сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауға заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдауға машықтату</p> <p>Шығармашылықпен сөйлеу қызметі. Шығармашылықпен әңгімелену білуді жетілдіру: бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру өзара байланысты бірінші сюжет құрастыруды дамыту</p>
<p>Көркем әдебиет</p>	<p>Баланың басқа құрастырылған және ересектермен түрлі дәрежелерден: қалыңтардан, тәлешілерден, жазықтардан өзін-өзінен алып ажыратып, өзін-өзінен бөлісуге мүмкіндік беру. Айналасында болып жатқан оқиғалар өзінің көзқарасын білдіруге құштырғыш дамыту, сөйлемге мақал-мәтелдерді қолдануға баулу.</p>
<p>Сауат ашу негіздері</p>	<p>Сөйлемді ауызша таңдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемді сөздерге ретін, оның анықталуы, берілген сөзге сөйлем құрастыруды дамыту.</p> <p>Әртүрлі бағыттағы тігіндер, әңгімелер, мақал, ұяқ, толғақ, әрек салықтарды, нүктелерді, тыныс тәрізді пішімдерді олардың арасындағы арақатынасты сипаттап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.</p>
<p>Математика негіздері</p>	<p>Жинақ. «Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жинақпен бір-бірі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру.</p> <p>Сан, санау. 0 ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беруін қалыптастыру.</p> <p>Шама. Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, мөлшемі, материал, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету. Шартты анықтамалы көмегімен заттардың ұзындығын, тәтті, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бір-біріне заттарды салыстыруды машықтату.</p> <p>Геометриялық фигуралар. Тыныштық-зерттеушілік қызығушылығы, ойлауды, ақылға қойылатын міндетті шешуде не істеу, қалай істеу керек екенін түсінуге, күрделі формалы заттарды өз бетінше зерттеуге</p>

	<p>мүмкіндік беру, қоршаған ортаны геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу, олардың пішіндерін шығаруды жетілдіру.</p> <p>Көністікті бағдарлау. Қағаз парағын бағдарлай білуді бекіту. Уақытты бағдарлау.</p> <p>Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін табуға қызығушылық пен эмоционалды қызырасты қалыптастыруға баулу.</p> <p>Нүктелерді, сызықтарды салуға, тік және көлбеу тақшаларды, аясың және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде салуға үйрету.</p>
Сурет салу	<p>Қызық ою-өрнектерінің түрлері «құстарымыз», «жануарлар» туралы түсінікті келтіру, өзіне тән элементтері пайдалана отырып, оларды құрастыра білуді дамыту.</p> <p>Ою-өрнектерімен қиғаштың ұзғайтқыш элементтерін (орналас, шашы, қамқол) салуды, оларды пішіндерінің ортасында және шеттеріне орналастыруды үйрету.</p>
Мүсінделу	<p>Қызық қалыңдық тұрмыстық заттармен (жүзет, үстел, ер-тұрма, ошақ, кебік, дорық), туғыз өзіне тән мәдени мұра естеліктерімен таныстыру, ағалы-апақтарымен қалам бойынша мүсінделуге мүмкіндік беру</p>
Жапсыру	<p>Қызық қалыңдық тұрмыстық заттарымен (кілем, алаша, сырғақ, шп, көрпе, жастық) таныстыру, ағалы-апақтарымен қалам бойынша қызық жапсыру, оларды ою-өрнектерімен безендіруге мүмкіндік беру.</p>
Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан, конструкция болшектерінен құрастыру. Құрастырылған бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Пішіндерін түрлі қоныстарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру.</p> <p>Уақытпен сәйкесті құрастыруға баулу.</p> <p>Шығармашылық ойлауды және қызық дамыту. Қағаздан құрастыру элементтерін қолданып, жаңа материалды қолдану пішініне өзгерте білуді бекіту</p> <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Табиғи (ағаш, қақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәнінің түрлері) және қалдық материалдардан құрастыруға баулу.</p>
Музыка	<p>Музыка тыңдау.</p> <p>Қызық қалыңдық аспаптары: домбыра мен қобыз үшін тембрлік ерекшеліктерімен, «сүйе» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғалиевтің шығармаларымен таныстыру. Қызық қалыңдық әндері мен би әуендерінің ұзақ үлгілерін тыңдауға баулу.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Музыкалық сүйенеділумен және сүйенеділумен және ән айту әдістерін дамыту.</p> <p>Музыкалық-арнайылық жиналдар.</p> <p>Би жиналдарын: қосалқы және құрастырып қалам жасауды, әртүрлі бағыттау үйрену және секіруді жетілдіру.</p> <p>Бөлше.</p> <p>Қызық қалыңдық би өнерімен таныстыру, қызық қалыңдық би өнері ертезаманнан қалыптасқаннан, ол қалыңдықтан аса бай ауыл әлеміне, аяқ-құбырларға, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ол мұрамы өзінің, би өнері өзінің эстетикалық болмысымен қызық жұрттыңмен жаңа дүниетанымына сай арман-мұрағтарын бейнелейтін жиналдар жүйесін құрайтын түсінідіру.</p> <p>Би шығармашылығы.</p> <p>Табиғи би жиналдарын қолданы отырып, музыкалық сипатына сәйкес ойлап би жиналдарын шығару, мәтінге сәйкес әдіс салыну; шығармашылық тиімділіктерді орнындауға қатынастыру.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойлау.</p> <p>Музыкалық тұрғыс және шулы аспаптарда ойлау тәсілдерімен таныстыру.</p>
Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, аясың отбасы, үйі.</p> <p>Үй шаруасына қатынасты, отбасы мүшелерінің жаңа көрсетіні білдіру, аясың айту, сыйлы сыйлауды қалыптастыру дамыту.</p> <p>Заттық әлем, көністікті бағдарлау.</p>

Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше зерттеу және талдау, олардың сәулелері мен қасиеттерін сипаттауын жетілдіру.

Көлік, байланыс құралдары.

Үкім телефон, сәтартфон, компьютер, планшет, теледидардың қолданылуын білу, оларды қолдануда қауіпсіздігі сақталуы бекіту.

Еңбекке баулу.

Топта тиімдік сақтауға, ойыншықтарды сұртуға, табиғат бұрышындағы түрлілік асеріне күтім жасауға, меймешілік міндеттерін жауапкершілікпен атқаруға баулу

Азамгершілік және патриоттық тәрбие.

Тірі және өлі табиғаттың, Құрамының өсім табиғаты, көрнекі жерлері мен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсінуіне дамыту.

Жол қозғалысы ережелері.

«Автобус ақпанасы», «Тройкабус ақпанасы» жол белгілерімен таныстыруды жалғастыру.

Табиғатпен таныстыру

Өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білуі.

Өсімдіктер әлемі.

Өсімдіктерге қажеттіліктерін сәйкес күтім жасау әдістерін білуі дамыту; оларды сүзуді, түбін қосылу, жапырақтың шығым сүзуді.

Жануырлар әлемі.

Жануырларды әртүрлі белгілері бойынша: құстар, балықтар, жануырлар, ақтар, жылдіктер, мекендеу орны (орман, шалғын, су айдыны, бақша, бақ, аяқ); қозғалу тәсілі (жүгіру, ұшу, секіру, жүзу); табиғи-климаттық айықтар (ақ аю, итбалық, пангвин, жираф, піл, маймыл) бойынша топтастыруды жетілдіру.

Қарнайым экологиялық ұғымдарды, адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін, ауа мен ауаның адам, жануырлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында айналуының маңызы туралы, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білуін қалыптастыру.

Құрамдық орындарда мінез-құлық ережелері туралы; үйленгі, башбақта тобындағы міндеттері туралы түсініктерін қалыптастыру. Негіз «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жақсы» екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету.

Балаларды жалпы қабылдаған нормалар мен ережелерді сақталуға орындауға баулуға қалыптастыру. Ережелер барлығына жақсы баулу (қарнайым, жайылым, жүйелі) үкім жасалатынын балалардың түсінуі маңызды. Егер белгілі бір ережелер сақталмағаны жағдайда не болғанын балалармен талқылауды жасау.

Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу, өз өмірінде қауіпсіздігін сақтауды орындау (бейтәжіе адамдармен сөйлесу, ойынға, бетке маанишаларға отырмау, бейтәжіе адамдардың етімістерін орындамау, олардың сәулелеріне еремеу).

Білім беру ұйымы : Ақын балалық бағамы
 Топ/сынып: Мектептен тыс «Достық»
 Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Наурыз айы 2025 жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дайындығын жетілтулер. Қол және аяқ белдісіне арналған жаттығулар: қолды жеткеге қыю. Саусақтарын айқастырып, алға-және арқа көтеру (қолды сыртқы жағымен ішіне қарай бұру). Қолды көлбеу және арқа көтеру. Кеудеге арналған жаттығулар: Алға қарай сөйлеп, аяқпенді қимыл тигізу; Ізгілігін бұлшық еттеріне арналған жаттығулар: екі бала жұптасып жасайтық бірінің бала қолын жазасына қойып, шамадан тыс жатып, денесін көтереді, екінші бала оның аяғына отырады (5-6 рет); Арқаға арналған жаттығулар: стретчинг элементтері бар жаттығуларды орындау Алға арналған жаттығулар: қолды тізеге қойып отырып-тұру Негізгі қимылдар: қолдан бастапқы қимылдарын өзгерте отырып, әртүрлі қарқынды сөйлептен аттан жүру; қолдардан ету арқылы әртүрлі жылдамдықпен жылдам, орташа қарқынмен 1,5-2 минут тоқталмай жүгіру; әртүрлі таспамен құрғақ аяқпен ішіне сөйлеп оту; бір аяқпен және екі аяқпен құрғақ аяқпен жүруге арналынықтылығы 40 сантиметр; деген екі қолмен бір-біріне (арналынықтылығы 1,5-2 метр) басылып аяғына лақтыру; әр қолдан сайын деген аяқпен немесе орташа қолдан-қолға ауыстыра отырып, гимнастикалық сөйлеп бойымен тана-теңдікті сақтап жүру; алға, артқа бұрылу.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Түзу бағытта қимыл жүруді. Жұбымен шебер бойымен жүруді шынықтыру.</p> <p>Спорттық ойын элементтері: Баскетбол элементтерін үйрету. Кеуде тұрған екі қолмен деген бір-біріне лақтыру. Деген оң және сол қолмен аяқ жүруге жаттықтыру.</p> <p>Қимыл ойындары. Мита мен шығармашылық танып отырып, таным қимыл ойындарды өзбетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимыл ойындарды ойыну. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың құрамымен қимыл ойындармен өзбетінше ұйымдастыруға жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Қимыл ойындарда құрал жолдарын сыртқа, ішіне және жүруге, хоккей ойындарына, шанамен сыртқа жағдай жасау.</p> <p>Салмақты өмір салтын қалыптастыру. Өзінің кеңіс-күйін санаптай білуге үйрету. Балаларды дені сау адамның мұмкіндіктерімен таныстыру, олардың салмақты өмір салтына деген белсенділігін қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-ғылымилық дағдыларын жетілдіру. Мәдениетті танытау және өзінің құрамымен оған қолдану дағдыларын жетілдіру. Және ғылыми ережелерін орындауға өзін-өзі бақылауды дамыту; денені танытау басылу, жою-қайта жуу, тістерін мұқият тазалау, танытаумен кейін ауқымды ішкі, қол арналына пайдалану, белге дейін шығару сүйсімендігіне. Осы шараларды жүргізуді және және танытау заңдарын пайдалануды қажеттілігін түсінуі жетілдіру. Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдау. Өзінің өзін қимыл арқылы және қимыл күйіне жасау дағдыларын жетілдіру. Шамамен қажетін еңбек танытаушы, өзінің қажеттіліктерінің міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды пайдалануға баулу. Қимыл орындарына пайдалану ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары танытау жаттығуын орындауға қажеттілік тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкілдерді шығару.</p>

<p>Қызық тілі</p>	<p>Тілдің дамығанына орта. Балалардың көрсеткен ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызбен сөйлеуде мақал-мәтелдерді, жолма-жолды қолдануға үйрету, міндеттендіру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдің және артикуляциялық аппаратты, тыныс алууды және тана диетаның дамуы, қызық тіліне таң а, ө, ж, ү, ұ, і, е, н, һ дыбыстары, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру.</p> <p>Сөздің көрі. Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «әжем», «қайырым», «қайырым», «қайырым», «қайырым») білдіретін сөздерді үйрету.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктеп, тауысша, септеп қолдана білуді, міндеттері бойынша сөйлемдерді (жабық, сұрақ, аяқ) ажыратып, сөйлеушілер қолдана білуді жетілдіру. Осы ойын жабық сөйлемдермен жетілдіруге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға баулу.</p>
<p>Сөйлеуді дамыту</p>	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Фонематикалық естуді дамыту, өзіндік дыбыстардан ортақ шықсау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жағдайлар жасауға міндеттендіру.</p> <p>Сөздің көрі. Эт әңгімелер мен жаңылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етісімдерді жаңылаушымен қолдану, сөйлеу әдебі, жай және жабық сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Сөйлемдерді, заттарды, сөздердің суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдауға тиімділік.</p> <p>Шығармашылықпен сөйлеу қызметі. Шығармашылықпен әңгімелену беруді жетілдіру; бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және жаңылау әңгімелерін құрастыру өнері байланысты бірінші сюжет құрастыруды дамыту.</p>
<p>Көрнеу әдебі</p>	<p>Баланың басқа құрлықтарымен және ересектерімен туралы деректерді: қызықтарын, тездіктерін, жақандарымен әңгімесіне алған материалдармен әңгімелермен бөлісуіне мүмкіндік беру. Алғашқыда болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге қолданысын дамыту, сөйлеушілер мақал-мәтелдерді қолдануға баулу.</p>
<p>Сөзге анық негіздері</p>	<p>Сөйлеуді ауызша таңдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлеушілер сөздердің ретін, сөзін анықтау, берілген сөзге сөйлем құрастыруды дамыту.</p> <p>Өзгүрлі бағыттағы тілдің қолдану, қызық, ұял, тоқылым, әрекет сөздері, нүктелерді, тыныс тәрізді пішімдерді олардың арасындағы арнайылықты сөзге, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.</p>
<p>Математика негіздері</p>	<p>Жыны. «Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жынының бірлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру.</p> <p>Сан, санау. 0 ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беруді қалыптастыру.</p> <p>Шана. Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (үлгі, пішіні, өлшемі, материалдан қолданылуы) салыстыра білуге үйрету. Шартты өлшеммен көрсетіледі заттардың ұзындығын, сәй, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыруды тиімділік.</p> <p>Геометриялық фигуралар. Танымадан зерттеудің қолданушылығы, ойындар, алдымен қызықпен көрсетілген нәрселерге не істеу, қалай істеу керек сөзіне түсінуге, күрделі формалы заттарды өз бетінше зерттеуге</p>

	<p>Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше таныстыру және талдау, олардың сипаттары мен қасиеттерін сипаттауды жетілдіру.</p> <p>Көлік, байланыс құралдары. Ұялы телефон, смартфон, компьютер, планшет, теледидардың қолданылуын білу, оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтауды бақылау.</p> <p>Еңбекке баулу. Топта тапқырлық орындауға, ойыншықтарды сұртуға, табиғат бұрышындағы тіршілік иелеріне күтім жасауға, көзкеңірлік міндеттерін жауапкершілікпен атқаруға баулу.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Тірі және өлі табиғаттың, Қазақстанның өсім табиғаты, иренисі жерлері мен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңызын түсінуін дамыту.</p> <p>Жол қозғалысы ережелері. «Автобус ақпанысы», «Тройлнбус ақпанысы» жнл белгілерімен таныстыруды жалғастыру.</p> <p>Табиғатпен таныстыру Өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білуін.</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау дәстүрін білуін дамыту: оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шығын сұрту.</p> <p>Жануарлар әлемі. Жануарларды құрғақ белгілері бойынша: құстар, балықтар, жануарлар, ақтар, жөндіктер, жөпелілеу оры (орны, шалғын, су айламы, бақша, бақ, алаң); қозғалу тәсілі (жүгіру, ұшу, секіру, жүзу); табиғат-климаттық аймақтар (ж. шо, ытбалық, сиптима, жароф, ілд, маймыл) бойынша таныстыруды жетілдіру.</p> <p>Қарапайым зерттеушілік ұғымдарды, адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін, ауа мен суаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында денсаулықты нығайтуда, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезінісілуін қалыптастыру.</p> <p>Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері туралы: үйдегі, балабақша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің «аурыс» немесе «аурыс емес», «жақсы» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету.</p> <p>Балаларды жалпы қабылданған нормалар мен ережелерді саналы түрде орындауға баулуды жалғастыру. Ережелер барлығына жақсы болуы (қарашымы, ақпалы, құрғанды) үшін жасалатынын балалардың түсінуі маңызды. Егер белгілі бір ережелер сыртқы жағдайға не белгілі бір белгілермен танылса, оларды жасау.</p> <p>Қаршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу, өз өмірін қауіпсіздігіне сақтауды орындау (бейтаныс адамдармен сөйлесу, ойынамау, біткен мааниілерін оқырғы, бейтаныс адамдардың өтініштерін орындау, олардан сақыншы ермеу).</p>
--	--

Білім беру ұйымы : Алаш балыбақшысы
 Тип/сынып: Мектепалды топ «Достық»
 Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Сөздік айы 2025жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және аяқ белбеуіне арналған жаттығулар: қолды жылжыта қимыл. Саусақтарды айықтап, алаң-жоғары көтеру (қолды сыртқа жағымен ішіне қарай бұру). Қолды өзек жоғары-артқа көтеру. Кеудеге арналған жаттығулар: қолды жоғары көтеріп, жан-жаққа бұрылу Ішкің бірлік еттеріне арналған жаттығулар: гимнастикалық қабырғадақылдарымен тартылып тұрып, аяқтарын көтеру (3-6 рет). Арқаға арналған жаттығулар: қолдың көмегімен етістінежақтан сәйкесту (3 метр). Алқаға арналған жаттығулар: аяқтың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту.</p> <p>Негізгі қимылдар: аяқтармен, қолдармен арасымен, шеттерден аттан жүру; белгіленген жерге дейін жылжымалы (ұзындығы 20 метр) жүгіру; бір гимнастикалық қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелеу; оң және сол аяқты алмастыра отырып, арманмен, сынықпен секіру тұрған орынға айналмап секіру; лопты аяқтау және атқа қарай жылжып, екі қолмен қатып алу арақашықтығы 4-5 метр; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қолмен қатып алу арақашықтығы іші толтырылған доптардан аттан өту; саяп тұрып, бір және екі, үш аяқпен қатып тұру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Түту бағытта арылап жүру. Жұлдыз бенбер бойымен жүру.</p> <p>Спорттық жаттығулар: Валюонид, самонак тебу. Шейбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі аяқпенді аяқпенді тебу. Оңға және солға бұрылу.</p> <p>Спорттық ойын элементтері: Балменгіп. Вошнда раятқанға белгілі бір жаққа бағыттай отырып аяқтау.</p> <p>Қимылды ойындар. Битга мен шығарыншылық тияыта отырып, тияыс қимылды ойындарын өзбетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойындау. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатылуга баулу.</p> <p>Дәрбес қимыл белсенділігі. Балалардың құрастырылған қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау.</p> <p>Сауауатты өмір салтын қалыптастыру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінін мақалы туралы түсініктерді кеңейту.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Мәдениетті танытпаны және ақшаға құрастырып еркін қолдану дағдыларынжетілдіру. Жеке гигиеналық ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: денелік тазалығын бақылау, алаң-аңғын жуу, тістерін мұқият тазалау, танытпанының кейін ауытқау ыны, қол орамалды пайдалану, белге дейін аяқпен сүзгіменсүртіню. Осы шараларды жүргізудің және және гигиеналық заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдану. Өзіне-өзі қатып көрсету және қатып күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Шыныс белсенді сәйек талпырмаларын, ақшаға аяқпенділердің міндеттерін</p>

	<p>орындауға, түрлі бағалар зерттеріне қажетті құрылымды дабылдауға баулу.</p> <p>Қағаздық орындарға түрлі ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-ойынықтыру шаралары</p> <p>Ташпенті жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітіміне қалыптастыру және өзілерін шығару.</p>
Қазіргі тілі	<p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуді мақал-мәтелдерді, қоралы сөздерді қолдануына қолдау көрсету, мықандандыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс ауады және тілдік динамикасына баулу, қазіргі тіліне тән а, ө, ж, ү, ұ, і, е, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Шағын өлеңдер, өсиеттер, жолдығыштар, тақпақтар жаттығу, жұмбақтар шығару.</p> <p>Балаларды өлеңшілік өнерге, айтыс өнеріне баулу.</p> <p>Тілдік грамматикалық құрылымы</p> <p>Сөздерді жіктеу, түрлендіру, сөзге қолданылуы, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, әйгілі) ажыратып, сөйлеуінде қолданылуына білуді жетілдіру. Ол ойын жиылымы сөйлемдермен жетілдіруге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Жағдаят мен оқиғаның сөздік суреттерін жетілдіру, сын, сан сөздерді қолданып отырып, сипаттауда сөздерді дұрыс қолдануға үйрету.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:</p> <p>Сөйлеуді интонациялық мәнерлілік құрылымдарын қолдануға дағдыландыру, интонациялық үлгіні танып білдіріп берту.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Балаларды бір-біріне көмеңкелімен сөйлеуге, бірлесіп, келісіп ойнауға, талқылауға орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне көмек болуға баулу.</p> <p>Тілдік грамматикалық құрылымы:</p> <p>Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, әйгілі) ажыратып, сөйлеуінде қолданылуына білуді дамыту.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу:</p> <p>Сын сөздер мен үстеулерді қолдану.</p> <p>Шығармашылықпен сөйлеу қабілеті.</p> <p>Шығармашылықпен жетілдіруге: сөйлеуінде бейнесі сөздерді, заттарды, салыстыруларды қолдану.</p>
Көркем әдебиет	<p>Сөздік тілдеуді бастамашылық пен дербестік танытуға ықпалдандыру, белгілі образды сөздерді әдебиетпен жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру.</p>
Саят ашу негіздері	<p>Сөздерді дыбыстық таныту: өзгелік дыбыстарына ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды таныту.</p> <p>Жазу тәртібін білдіріп білу, жазу жолы мен жолардың қажеттілігін ажырата білуге үйрету.</p> <p>Геометриялық фигураларды, көпбұрыштар, жөні-жөнілердің дайын суреттерінің сыртқы негізін анықтай білдіру, бөлу дағдыларын жетілдіру.</p>
Математика негіздері	<p>Жылы.</p> <p>Жылы саны бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қолданылуы бойынша) құру, жылыларды бөліп білдіруге және оларды қайта біріктіруге тәсілдерін таныту.</p> <p>Сын, санау.</p> <p>Тендік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардың түрлі топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жазғылуына үйрету.</p> <p>Шама.</p> <p>Беттестіру, тұтастыру және жұпмен салыстыру тәсілдерін қолданып отырып, заттарды салыстыруды қалыптастыру.</p> <p>Геометриялық фигуралар.</p> <p>Қазіргі танып білуді және тен санды бөліп білуге баулу, бүтін шеңберлік салыстыруды дамыту.</p>

	<p>Көністігі бағдарлау. Қоғамды бағыттарын танып келудің дәнегу: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа.</p> <p>Уақытты бағдарлау. Оқнау мәдениетін, танып процесін өрісті реттеу, шынайылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу.</p> <p>Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және қалбеу тақималарды, қысық және қиғиш сызықтарды дәптердің тор көлімен салуға үйрету.</p>
Сурет салу	<p>Қазақ өле-өрнектерінің түрлері («жауқалына», «кестігүл», «сауылыгүл») туралы түсінігін келісіту, өзіне тән элементтерді пайдалана отырып, оларды құрастыра білуін дамыту. Қазақ өле-өрнектерінің сәнін, қолорын жеткізе отырып, қалың пішіндерді бояуды таныстыру.</p> <p>Суретті қаралайым қаламымен қимегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты бастай бейнесін сарбасын салуға үйрету.</p>
Мүсіндеу	<p>Затқа қарай мүсіндеуде ойынықтарды, пішіні шығып заттарды мүсіндеуді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Біртекті заттардан сюжеттер құруды, бірнеше пішіні бір заттың орнамастыруды, сюжеттерде пішінін, қималды ерекшеліктерін жеткізе білуді, кейіпкерлердің өзіне тән белгілерін мүсіндеуді үйрету.</p>
Жансыру	<p>Қағалап таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қағарынан бұктелген қағалап бірдей бірнеше пішіндерді және сәтін бұктелген қағалап симметриялы пішіндегі заттарды жасауға үйрету.</p> <p>Сюжеттік композициялар жасауды, оларды сонда белгілермен толықтыруды, жеңе және танып бірлесіп жасауды, онда міндеттерді қалың атқаруды меңгерту.</p>
Құрастыру	<p>Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру. Құрастырылған құрылыс мен құрылыстың шынайы бейнесі арасында байланыстыруға тығыздығы дамыту.</p> <p>Қағалап құрастыру. Қағалап пішіндерден қазақ халқының ұлттық бие қималдары (тақия, сауық, қимешік) және ыдыстарын құрастыру, оларды жігіт, өле-өрнектермен бейнелдіру. Дербестігі, шығармашылығы, бастаманы қолдауды дамыту.</p> <p>Ұжыммен сюжеттік құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қималды дамыту. Қағалап құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды қималды пішінге өткерсе білуін бекіту.</p> <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Ойына сюжеттік құрылысты бірлесіп ойдан құрастыруға, өзінше құрысты бірге жоспарлауға мүмкіндік беру.</p>
Музыка	<p>Музыка таныту. Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үшін тембрлік ерекшеліктерімен, «құйы жарылыс», құйы-компазициялар: Дана Нұрпейісованың, Дәулеткерей Шығабұланым, Мәккілі Дүкенұлының шығармаларымен таныстыру.</p> <p>Өле айту. Өнді музыкалық талпынмен орындауға жеткізету.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қималдар. Музыкалық және оның бөлшектерінің сәнін шығаруға өзгерістерге сәйкес қималдарды өзгерте отырып, жеткізулерін орындауға үйрету.</p> <p>Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын бие қималдарын біту; бие қималдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қималды бағытты музыкалық формаларға сәйкес өзгерту.</p> <p>Балаларға «Жарық» бие бекіту.</p> <p>Бие шығармашылығы. Табиғи бие қималдарын қолдана отырып, музыканың сәніне сәйкес ойдан бие қималдарын шығару, кеткіге сәйкес өнді сахналы; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойлау. Музыкалық аспаптар: аккордеон, бубен және шулы аспаптарды ойлау тәсілдерімен</p>

	<p>таныстыру.</p>
<p>Қоршаған ортамен таныстыру</p>	<p>Бала, оның отбасы, үйі. Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызды түсіні, өзі-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру дағдысын жетілдіру.</p> <p>Заттық алем, кеңістікті бағдарлау. Үй-жайларда, балалықта әуелесінде, жақын маңдағы шығармашылық ауданда еркіндікпен қозғалу.</p> <p>Көлік, байланыс құралдары. Ұқым телефон, смартфон, компьютер, планшет, теледидардың қолданылуын білу, оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтауды нығайту.</p> <p>Еңбекке баулу. Жасөспірімнің өзімен жетуге, өзі мен құралдарының сапасына, шығармашылық әрекеттерінің нәтижелерін бағалауға және құрметпен қарауға, кішілерге көмек көрсету, көмек болған жағдайда өзінге жүтінуге баулу.</p> <p>Азаматтық және патриоттық тәрбие. Қазақстанның туңғыш тарапкерлері Төлеут Оубоқирова, Талғат Мұсабаевті білу, оларды құрметтеу. Республикадағы қалалармен аудандардың атауларын, олардың әріпін жерлері, ақыл мен қала өмірінде ерекшеліктері туралы ұғымдармен байланыту.</p> <p>Жол көзгалығы ережелері. «Велосипедке арналған жол (электросипед, гироскутер, сигвей)» жол белгілерімен таныстыруды жалғастыру.</p> <p>Табиятпен таныстыру Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында алғашқы қадамдардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату қабилеттерін қалыптастыру.</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Туғанды өсімдіктері (ағаштар, бұталар, гүлдер, шөтті өсімдіктер) туралы түсініктерін кеңейту, «орман», «ағаштық» және «ағаш» ұғымдарымен таныстыруды жалғастыру.</p> <p>Жануарлар әлемі. Қоршаған ортаны көз, құлақ, тіл, құлақ, тері көмегімен сезе білуін дамыту. Қаршабын экологиялық ұғымдарды, адаммен табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында денсаулықты нығайтуды, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білуін дамыту.</p> <p>Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері туралы, үйлені, балалықта тобыңның мінездері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің «адрмыс» немесе «адрмыс емес», «жикіле» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету.</p> <p>Балалармен жалпы қабылданған нормалар мен ережелерді сақалытуға ырысқандық баулуы жалғастыру. Ережелер барлығына жақсы болуы (қаршабын, жайла, қауіпсіз) үшін жақалытымын балалардың түсінуі маңызды. Егер белгілі бір ережелер сақталмаған жағдайда не болатымын балалармен танысқандық ұйымдастыру.</p> <p>Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу, өз өмірін қауіпсіздікті сақтауға үйрету (бейтаныс адамдармен сөйлесу, ойынға, бейтаныс машиналарға отырыну, бейтаныс адамдардың өтініштеріне ырысқандық, олардың соғынан ырысу).</p>

Кіші бөру ұйымы :АЯА Басбасқармасы
Топысымет: Мектепалды топ «Достан»
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Маусым айы 2025 жыл

Ұйымдастырылған іс-арестер	Ұйымдастырылған іс-арестің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Жалпы даямалушы жеттуулар. Кол және аяқ белдеуіне арналған жеттуулар: қолды жеттеге қою. Слауастардан айкастырып, аяқ-жолары көтеру (жазды сыртқы жағымен ішке қарай бұру). Қолды және жолары-арқа көтеру. Кеудеге арналған жеттуулар: қолды жолары көтеріп, жан-жаққа бұрылу Ішкі бұрылық еттеріне арналған жеттуулар: гимнастикалық қабырғалықтармен тартылып тұрып, көкстары көтеру (3-6 рет). Арқаға арналған жеттуулар: қолдан көнегімен өтпегісіз жеттеу (3 метр). Аяққа арналған жеттуулар: аяқтық ұшымен ұсақ жеттарды жылдыу.</p> <p>Негізгі қонымдар: жеттардың, көкстардың арқымен, жеттардан аяққа жүру; белгіленген жерге дойып жылдымалыққа (ұшындағы 20 метр) жүтіру; бір гимнастикалық қабырғалық екімалына ауысып өрмеліу; оң және сол аяқты аяқастыры отырып, арқаннан, сызықтан секіру тұрғын орнында айналып секіру; аяқты даямалу және аяққа қарай жылдып, екі аяқпен қатып ату араамшылығы 4-5 метр; гимнастикалық секмалыныла бойымен екі қолды қышықтықта орналасқан (та) жеттарымен даямалудан аяққа өту; сая түсет, бір және екі, үш аяқтарымен қайта тұру.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қонымдар. Түту бағытта аяқталып жүру. Жұбымен аяққа бойымен жүру.</p> <p>Спорттық жеттуулар: Велосипед, саямаққа тебу. Шенбер бойымен және тұра жылымен оң бетінше екі доңғалықты велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу.</p> <p>Спорттық ойын элементтері: Балалардың Велосипед ракеткамен басып бір жаққа бағыттай отырып аяқтары.</p> <p>Қонымды ойындар. Аяқта мен қабырғалықтық таныта отырып, таныс қонымды ойындарды өзбетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қонымды ойындарды ойыну. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу.</p> <p>Дербес қоным белсенділігі. Балалардың құралдарымен аяқталы ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау.</p> <p>Саламатты өмір салтын қалыптастыру. Адамның денсаулығына ғылымға негіз күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерін жетілту.</p> <p>Мәдени-гимназиялық дағдыларды жетілдіру. Мәдениетті танытау және аяққа құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жетте ғылымға ерекшелігін орналасуда өмір-өмір бақылауды даямалу; дененің танымын бақылау, қол-аяқты жуу, тістерін мүқамет тазалау, танымақтанғаннан кейін ауылды аяққа, аяқ орналасуды пайдалану, белге дейін даямалу сұлғамасын жетілдіру. Осы шараларды жүргізумен және жетте ғылымға жеттарды пайдаланудың қажеттілігін түсіну. Гимназиялық шараларды жүргізумен балалардың өзара қиынға қолдау. Өмір-өмір қызмет көрсету және қиынға күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Шымыс қиынға өмір танымақтарын, аяққа аяққа аяққа міндеттері арналасуда, тұра балалар аресттеріне қажетті құралдарын пайдалануға баулу. Қонымдық орындарда ғылымға ерекшелігін аяққа дағдыларын қалыптастыру.</p>

	<p>Сауақтыру-шынықтыру шарттары Танерленгі жетілуді орындауға қамтамасыз ету, деп біткен қамтамасыз ету және өлшемдері шығару.</p>
Қысқарту	<p>Тілдің дамуының өртенуі. Балалардың көрсеткен ортаға өткен қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануын қолдау көрсету, шығаруы.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық ашырақты, тыныс алу және таза дыбыстандыру, және тілдің таң а, ә, ы, ұ, ұ, і, г, қ, һ дыбыстары, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру.</p> <p>Сөздің көр. Шығын өлшемдер, сөздер, жанытқантар, таңбалар жетілту, жұмыстар шығару.</p> <p>Балаларды шешендік өнерге, айтыс өнеріне баулу</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктеп, түсіндіріп, сөздің қолдану білуді, автоматтық бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, белгілі) ажыратып, сөйлемде қолданылуы білуді жетілдіру. Ол оның жиынына сөйлемдерін жетілдіруге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Зағтар мен ойыныстар, сөздерді суреттерді аяқ, сым, сым сөздерді қолданып отырып, сөйлемдеу сөздерді дәл және дұрыс қолдануға үйрету.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Сөйлеудің автоматтық және тілдік құралдарын қолдану; дұрыс қарымды, логикалық үйіліс пен өкінішті реттеу</p> <p>Сөздің көр. Балаларды бір-біріне анықталып айтуға, бірлесіп, келісіп айтуға, тыңсырғаны орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Автоматтық бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, белгілі) ажыратып, сөйлемде қолданылуы білуді дамыту</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Сым сөздер мен үстеулерді қолдану.</p> <p>Шығармашылықпен сөйлеу қабілеті. Шығармашылықпен сөйлеу білуді жетілдіру: сөйлемде бейнесі сөздерді, жүйелерді, салыстыруларды қолдану.</p>
Көрнекі мәдениет	<p>Сөздерді таңдауға бастапқылық пен дербестік таңдауға ынталандыру, белгілі образды сөйлемдеу әдебиетпен айналуға, түрлендіруге мүмкіндік беру.</p>
Сөздің дыбыстық мәдениеті	<p>Сөздерді дыбыстық таңдау: сөздерді дыбыстарының ретін, дыбысты және дыбыстың дыбыстарын анықтау.</p> <p>Жаңа әрекетке бағытталып білу, жаңа жолы мен жолдарлық қабілетті шығаруға білуге үйрету.</p> <p>Геометриялық фигураларды, көлемдер, және-өлшемдердің дайын суреттерінің сыртқы негізге шығармай бастыру, бұл дағдыларын жетілдіру</p>
Математика мәдениеті	<p>Жиын. Жиынды саласы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолдануы бойынша заттардан) құру, жиындарды бөліктерге бөлу және оларды қайта біріктіру тәсілдерін шығару</p> <p>Сым, сым. Топқа туралы түсінік қамтамасыз ету, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды сым және салыстыру негізінде сымды мәселерді дұрыс шешуіне үйрету.</p> <p>Шығын. Беттестіру, түрлендіру және жұптық салыстыру тәсілдерін қолданып отырып, заттарды салыстыруды қамтамасыз ету</p> <p>Геометриялық фигуралар. Көптеп пайдаланып таң және топ өлсес бөліктерге бөлу, бүтін көлемді салыстыруды дамыту</p> <p>Көлемдік бағдарлау. Қолданып бағыттарын танып қолдануын дамыту: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p>

	<p>Ойлау маданийеті, таным процесін ерікті реттеу, аймақтылық, ұжымтылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу.</p> <p>Нүктелерді, әріптерді санауға, тіс және нәпсеу таңбаларды, қысқаш және қысқаш сөздерді ашарды тәртіпте санауға үйрету.</p>
Сурет салу	<p>Қазақ өлең-жырлерінің түрлері «жауыншы», «көзгіту», «жарықшы» түрлері түсінікті көрсету, өлең тән элементтерді айқындап отырып, оларды құрастыра білуін дамыту. Қазақ өлең-жырлерінің сипатын, қолының жеткізе отырып, көлемді пішімдерді бағалау дамыту.</p> <p>Суретті қарапайым қимылмен көрсетімен жеңіл ырақпен үстінен қатты баспай бейнелі құрастыра білуін үйрету.</p>
Мүсінделу	<p>Затқа қарап мүсінделу де ойындарымен, пішіні шығып кеткенде мүсінделуі, қысқаш шеберлерінің бұйымдарымен қолдану дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Бірнеше заттардан сюжеттер құруды, бірнеше пішімді бір тұғырға орналастыруды, сюжеттерді пішімді, қысқаш ерекшеліктері жеткізе білуі, кейіпкерлерін өзіне тән бейнелерін мүсінделуі үйрету.</p>
Жансыру	<p>Қазақтың танып немесе ойлау әртүрлі бейнелері, қатарласып бүтінге қазақтың бірдей бірнеше пішімдерді және өкіге бүтінге қазақтың сюжеттерімен пішімді заттарды жинау үйрету.</p> <p>Сюжеттік композициялар жасауды, оларды өзіне бейнелермен толықтыруды, және және топырақ бірлесіп жасауды, оларды пішімдерді өзіне аудару дамыту.</p>
Құрастыру	<p>Құрастыру материалдарымен, сюжеттер бейнелерімен құрастыру.</p> <p>Құрастырылатын құрамы мен құрастырылатын пішімді бейнесі арасында байланыстыру дамыту.</p> <p>Қазақтың құрастыру.</p> <p>Қазақ өлең-жырлерінің қысқаш қазақтың ұлттық бас қимылдарын (таным, сөзбен, қысқаш) және қысқашымен құрастыру, оларды жіпке, өлең-жырлерімен біріктіру. Дербестікті, шығармалылықты, бастыны қолдану дамыту.</p> <p>Ұжыммен сюжеттік құрастыруға баулу.</p> <p>Шығармалылық ойлауды және қолды дамыту. Қазақтың құрастыру әдістерін қолдану, және материалды көлемді пішімге аудару білуі.</p> <p>Табияқ, қалың материалдардан құрастыру.</p> <p>Ойлау әдісті құрастыру бірлесіп ойлау құрастыруға, алды жұмысты бірге жасауға мүмкіндік беру.</p>
Музыка	<p>Музыка таныту.</p> <p>Қазақ халық әспаптары: домбыра мен қобыз үшін тембрлік ерекшеліктерімен, «ауыз» жанрымен, күші-компоненттері.</p> <p>Дина Нұрсейітқызының, Дәулеткерей Шығайұлының, Мәліке Дүкенұлының шығармаларымен таныстыру.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Әннің музыкалық талпынымен орындауға жеткізетін.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар.</p> <p>Музыканы және оның бөліктерінің сипатымен өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жеткізулерін орындауға үйрету.</p> <p>Билер.</p> <p>Музыкаға сәйкес орындауға бұл қимылдарын білу, бұл қимылдарымен әспаптарын жеңіл еріп орындау; қысқаш бағыты музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балаларға «Қарақорған» билі білуге.</p> <p>Бұл шығармалылық.</p> <p>Таным бұл қимылдарын қолдану отырып, музыкалық сипатына сәйкес ойлау бұл қимылдарын шығару, негізге сәйкес әннің сипатын; шығармалылық танымыларды орындауға жеткізетін.</p> <p>Балалардың музыкалық әспаптарында ойлау.</p> <p>Музыкалық қобыз, ақшөп, бұба және музыка әспаптары ойлау тәсілдерімен таныстыру.</p>
Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі.</p> <p>Елбасының пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзіне-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Заттық адам, мәнісіздігі бағалау.</p>

	<p>Үй-жайларда, балабоюн кутубхана, жанан жандыгы шыгын адуанда еркинбегдилерий билу.</p> <p>Кохик, байланыс кураллары. Улам телефон, скарфон, компютер, планшет, теледидардын колданылуун билу, оларды колдануда адууиелдеги сактауды нысыктуу.</p> <p>Елбеше бауду. Жоспарланган нотиюске жетуге, ки мек куралдарынын еибегини, шыгрымшылык эрештерини аштыкларин багалуга жана курметтен каруга, ашилерге кызык керексуге, кымет болган жагдайда оларга жулуге бауду.</p> <p>Адамгерийлик жана патриоттык тарбия. Кыргызстандын тууганы гарышкерлери Токтогуз Аубакыров, Талгат Мусулбаевти билу, олардын курметтеу. Республикадагы каныркеси адуулардын атаулары, олардын керикти жерлери, аука мен кала ошрыны еркинбегдилери туралы угууларын билугу.</p> <p>Жыл кызгалысы ерешелери. «Вселенная» арканы жыл (электроскоп, тероскутер, ситней)» жыл белгилерини таныстыруды жалгастыруу.</p> <p>Табияттен таныстыру Балалардын эерттеу эрешти ушун жагдай жасуу, табияттен таныстыру барысында жетер мен кыбылыстардын өзине тик, сепаттыгынын белгилерин багалуу, талдуу, салыктыру, ашаруу кыбылыстарын калыптастыруу.</p> <p>Осимделер алене. Тууган кызын осимделери (ашишар, буталар, гудлар, шөгүт осимделер) туралы түсүнлестерин ашыту, «орман», «шатыр» жана «кыш» угууларынын таныстыруды жалгастыруу.</p> <p>Жануарлар алене. Коршанган ортаны кыт, муркы, ыт, кудак, тері кыметтенк сезе билуин дашыту.</p> <p>Кыраныйым экологикалык угууларды. адамдын табияттык бир белги елене жана ошн коргуу, сактау адрек елене, кун мен аштын атам, жануарлар мен осимделер ошрындагы манасы туралы, табияттык карым-катынас барысында аяктуулукты ашытууды, табиятты сактауда жуушкершиликте ошрыбелуун дашыту.</p> <p>Кыгандык орындарда мени-кылык ерешелери туралы: үйдети, балабакша тобындагы микелеттери туралы түсүнлестерин ашыту. Наны «кырыс» немесе кырыс енес», «кызыл немесе «кызыл» енене түсүнуге жана ашырета билуге үйрөту.</p> <p>Балаларды жылны кыбылданган нормалар мен ерешелери саналыктурое орындауга бауду жалгастыруу. Ерешелер барлыгына жылны билугу (кыраныйым, жылны, кызыл) үшүн жасалыгынын балалардын түсүнү маныкты. Егер белгил бир ерешелер сакталыгына жылда не болтыгынын балалардын талынууды ұйымдастыруу.</p> <p>Коршанган ортанда, табиятта төртүн ерешелерин билу; не шырнын кызылданган сактауды үйрөту (бойтаныс адамдардын сыйластуу, ойынаму, бөгөн мажоналарга отырмау, бойтаныс адамдардын отыштарын орындауу, олардын сыйман ерөту).</p>
--	--